

Số: /BC-TT

Lào Cai, ngày tháng 3 năm 2022

BÁO CÁO

Vấn đề quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”; Thực tiễn và những vấn đề đặt ra

Thanh tra tỉnh nhận được văn bản số 181/SNV-XDCQ ngày 02/3/2022 của Sở Nội vụ về việc báo cáo chuyên đề phục vụ nghiên cứu của Bộ Chính trị, Ban Bí thư khóa XIII; Thanh tra tỉnh báo cáo như sau:

1. Đánh giá thực trạng vấn đề phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”.

1.1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc thực hiện phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”

1.1.1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy và tổ chức Đảng

Các cấp ủy đảng lãnh đạo Nhà nước và xã hội bằng cương lĩnh, chiến lược, các định hướng về chính sách và chủ trương lớn; bằng công tác tuyên truyền, vận động, thuyết phục; bằng công tác tổ chức, kiểm tra, giám sát và bằng hành động gương mẫu của đảng viên, thống nhất lãnh đạo công tác cán bộ và quản lý đội ngũ cán bộ của hệ thống chính trị. Cấp ủy Đảng gắn bó mật thiết với nhân dân, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân, dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng, chịu sự giám sát của nhân dân, hoạt động trong khuôn khổ Hiến pháp và pháp luật. Cấp ủy đảng lãnh đạo đạo là yếu tố tiên quyết đảm bảo cho sự vận hành có hiệu quả cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ”.

1.1.2. Công tác lãnh đạo, triển khai thực hiện của cơ quan Nhà nước các cấp

Thanh tra tỉnh đã triển khai, quán triệt đến toàn thể lãnh đạo, công chức trong cơ quan về nội dung: “Vấn đề quyền làm chủ của Nhân dân, “Dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”. Chỉ đạo Phòng Nghiệp vụ làm tốt công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt đến nhân dân thông qua các buổi tiếp dân phát huy quyền làm chủ của nhân

dân với phương châm “*Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng*”. Qua việc triển khai, quán triệt góp phần nâng cao tinh thần trách nhiệm của cán bộ, công chức và Nhân dân, tạo dựng bầu không khí dân chủ, cởi mở, phục vụ nhân dân tốt hơn và tăng cường sự đồng thuận trong xã hội, mang lại hiệu quả thiết thực trong phát triển kinh tế - xã hội, an ninh, quốc phòng xây dựng đời sống văn hóa và bảo đảm trật tự an toàn xã hội.

Các tổ chức công đoàn, đoàn thể thường xuyên phổ biến các văn bản, chế độ, chính sách mới sửa đổi và ban hành nhằm phát huy quyền làm chủ của nhân dân và cán bộ, công chức. Vận động quần chúng nhân dân sống và làm việc theo Hiến pháp và Pháp luật. Đảm bảo quyền của nhân dân được biết, được tham gia ý kiến và được quyền quyết định thực hiện, giám sát thực hiện dân chủ ở cơ sở.

1.2. Thực trạng phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”

1.2.1. Thực trạng phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ”

Trong những năm qua phương thức lãnh đạo của Đảng đối với hệ thống chính trị tiếp tục được đổi mới. Đảng đã ban hành nhiều quy chế, quy định, quy trình công tác để thực hiện, bảo đảm giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng, đồng thời phát huy vai trò, tính chủ động, sáng tạo và trách nhiệm của các tổ Đảng có những đổi mới trong việc ra nghị quyết, coi trọng việc lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện, kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết việc thực hiện nghị quyết, chỉ thị của Đảng. Với những kết quả đó, Đảng đã giữ vững được bản lĩnh chính trị, bản chất cách mạng và khoa học, kiên định mục tiêu, lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, kiên định đường lối đổi mới, xứng đáng là lực lượng lãnh đạo Nhà nước và xã hội.

Tại Đảng bộ Thanh tra tỉnh, việc thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở trong thời gian qua có nhiều tiến bộ. Đảng ủy, lãnh đạo Thanh tra tỉnh đã lắng nghe, tăng cường tiếp xúc, đối thoại với nhân dân, tôn trọng các loại ý kiến khác nhau. Chỉ đạo giải quyết kịp thời, có hiệu quả những bức xúc, kiến nghị chính đáng của nhân dân và khiếu nại, tố cáo của công dân. Kịp thời thể chế hóa đường lối, chủ trương của Đảng thành chính sách, pháp luật phù hợp với thực tiễn và đáp ứng lợi ích, nguyện vọng chính đáng của nhân dân.

1.2.2. Thực trạng phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong thực hiện phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”

Các nội dung công khai được Thanh tra tỉnh công khai tại các cuộc họp giao ban hằng tháng, Quý, 6 tháng, 9 tháng, năm và Hội nghị cán bộ, công chức như: Kế hoạch thanh tra; công khai thu, chi ngân sách nhà nước cấp; báo cáo tài chính công đoàn... Phương châm “*Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra*” đã được quán triệt thực hiện tốt, ý thức của cán bộ, công chức ngày được nâng

lên, góp phần tích cực thực hiện các nhiệm vụ được giao.

Định kỳ hằng năm tổ chức triển khai, đăng ký xây dựng cơ quan đạt chuẩn văn hóa nhằm thi đua thiết thực góp phần đẩy mạnh phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, nhất là đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh tại cơ quan.

1.3. Công tác kiểm tra, giám sát việc lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai việc thực hiện quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”

Ban Chấp hành công đoàn cùng với Ban Thanh tra nhân dân đã hoạt động đúng chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức thực hiện hoàn thành các nội dung giám sát theo kế hoạch đề ra, đạt được một số kết quả nhất định như: Qua giám sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo và công tác tiếp công dân, tiếp nhận đơn thư, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phản ánh, kiến nghị của công dân được giải quyết đảm bảo đúng quy định của pháp luật, không có đơn thư khiếu nại, tố cáo và các vụ việc khiếu kiện đông người, phức tạp tồn đọng kéo dài.

2. Những vấn đề đạt ra trong phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”

2.1. Dự báo những yếu tố tác động đến quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”

Nhân dân thực hiện quyền làm chủ của mình không chỉ thông qua bộ máy nhà nước, mà họ còn tự mình thực hiện quyền ấy. Những chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước có quan hệ trực tiếp đến đời sống của quần chúng nhân dân đều là nội dung mà người dân cần biết, cần bàn, cần thực hiện và cần kiểm tra, giám sát việc thực hiện, đặc biệt, trong công tác xây dựng, thực thi Hiến pháp và pháp luật. Trong thực tế một số yếu tố có tác động đến quyền làm chủ của Nhân dân: Trình độ dân trí, tình hình phát triển kinh tế-xã hội, an ninh, quốc phòng, tình hình dịch bệnh...

2.2. Dự báo những thuận lợi và khó khăn trong phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng” trong tình hình mới.

2.2.1. Những thuận lợi

Trong những năm qua, việc vận dụng thực hiện sáng tạo Quy chế dân chủ cơ sở đã phát huy được quyền làm chủ của Nhân dân. Làm tăng cường thêm lòng tin trong nhân dân đối với các chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

Lòng tin cán bộ, công chức, của nhân dân vào đường lối lãnh đạo của Đảng được củng cố và tăng cường, tình hình an ninh chính trị ổn định, đời sống vật chất, tinh thần của cán bộ, công chức từng bước được nâng lên, những truyền thống tốt đẹp của dân tộc được giữ gìn và phát huy, khối đại đoàn kết toàn dân được tăng cường; giải quyết tốt khiếu nại, tố cáo, đề nghị của công dân; chính trị tiếp tục ổn định, quốc phòng được giữ vững, trật tự an toàn xã hội bảo đảm; công tác cải cách hành chính được đẩy mạnh và mở rộng ở tất cả các nội dung, nhất là việc thực hiện cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế “một cửa” ngày càng hoàn thiện và đi vào nề nếp.

2.2.2. Những khó khăn

Việc tuyên truyền chưa mang lại hiệu quả cao do nhận thức của một số cán bộ, công chức còn thờ ơ và chưa ý thức rõ được nhiệm vụ, trách nhiệm của mình nên việc triển khai, niêm yết một số văn bản còn chậm dẫn đến kết quả đạt được chưa cao.

2.3. Những vấn đề đặt ra trong phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”

Ban Chấp hành công đoàn, các tổ chức đoàn thể, bám sát các văn bản về thực hiện Quy chế dân chủ để tuyên truyền và vận động nhân dân thực hiện.

Tổ chức các cuộc vận động, các phong trào thi đua yêu nước, chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của nhân dân; tạo điều kiện thuận lợi cho Ban thanh tra nhân dân hoạt động. Thông qua triển khai quán triệt và thực hiện các cấp uỷ Đảng đã có sự chuyển biến sâu sắc về nhận thức, vai trò lãnh đạo được nâng lên một bước, đã phát huy hiệu quả và có ý nghĩa quan trọng, đáp ứng những yêu cầu, nguyện vọng của đảng viên, cán bộ, công chức, hội viên, người lao động.

Cần chú trọng công tác lãnh, chỉ đạo thực hiện Quy chế dân chủ; xem đây là một tiêu chuẩn để đánh giá, xét thi đua, hoặc công nhận danh hiệu cơ quan trong sạch vững mạnh, gắn việc thực hiện Quy chế dân chủ với nâng cao chất lượng hoạt động của hệ thống chính trị ở cơ sở.

3. Đề xuất các giải pháp trọng tâm phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, “Nhân dân làm chủ” trong cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”

Tiếp tục quán triệt và tổ chức thực hiện các chỉ thị, nghị quyết, văn bản của trung ương, tỉnh, huyện về thực hiện phương châm "*Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra*" tới cán bộ, công chức trong cơ quan và nhân dân nhằm tạo những chuyển biến mới trong nhận thức và hành động về thực hiện dân chủ ở cơ sở, nâng cao năng lực quản lý nhà nước cho cán bộ, công chức, sửa đổi lề lối làm việc theo hướng dân chủ hóa, công khai hóa, hướng về cơ sở, sát thực tiễn, gần dân, chú ý lắng nghe ý kiến, nguyện vọng của nhân dân giải quyết đúng, kịp

thời những vấn đề bức xúc, nổi cội trong nhân dân.

Tiếp tục tuyên truyền chính sách pháp luật của Đảng và nhà nước để nhân dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra. Thực hiện tốt các quy tắc ứng xử của cán bộ, công chức, mỗi cán bộ công chức thực sự là tấm gương về đạo đức, lối sống, nâng cao tinh thần, trách nhiệm phục vụ nhân dân.

Tập trung xây dựng các văn bản pháp luật liên quan đến quyền làm chủ của nhân dân. Tiếp tục xây dựng, hoàn thiện các cơ chế, quy chế, quy định để người dân được phát huy quyền làm chủ của mình trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Đảng, Nhà nước phải bảo đảm và phát huy được quyền làm chủ thực sự của người dân. Đổi mới nhận thức và hành động về mối quan hệ giữa Đảng, Nhà nước, nhân dân, trong đó phải đặt người dân vào vị trí trung tâm trong mọi hoạt động của bộ máy Đảng, nhà nước, toàn bộ hoạt động của bộ máy Đảng, Nhà nước phải được tổ chức trên nền tảng “phục vụ nhân dân”.

4. Kiến nghị, đề xuất

Không.

Trên đây là báo cáo chuyên đề của Thanh tra tỉnh phục vụ nghiên cứu của Bộ Chính trị, Ban Bí thư khóa XIII./.

Nơi nhận:

- Sở Nội vụ;
- LĐ Thanh tra tỉnh;
- Lưu: VT.

**KT. CHÁNH THANH TRA
PHÓ CHÁNH THANH TRA**

Trần Văn Việt